

SB-0408

Second Year B. Com. Examination

March / April – 2011

Cost Accounting : Paper - I

Time : Hours]

[Total Marks :

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
 Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
S. Y. B. Com.

Name of the Subject :
Cost Accounting - 1

Subject Code No. : **0 4 0 8** Section No. (1, 2,.....) : **Nil**

Seat No. :

Student's Signature

- (૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.
- (૩) પ્રશ્ન-૧ સહિત કુલ છ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખવાના છે.
- (૪) તમામ જરૂરી ગણતરીઓ દર્શાવો.
- ૧ (અ) મનહરે એક કાર્ય પૂરું કરવા માટે ૭૨ કલાક લીધા. કલાકદીઠ મજૂરીનો દર રૂ. ૧૦ છે. રોવેન યોજના મુજબ તેને મજૂરીના કુલ રૂ. ૮૬૪ પ્રાપ્ત થયા છે. હેલ્સી યોજના મુજબ તેને મજૂરીની કેટલી રકમ મળશે ? ૩
- (બ) ૨૦ ટનના વજન સાથે એક ટ્રકે પારડીથી સુરતની મુસાફરી શરૂ કરી. તેણે વલસાડ ખાતે ૫ ટન માલ ખાલી કર્યો અને બીજો ૩ ટન માલ ભર્યો. નવસારી ખાતે ૮ ટન માલ ખાલી કર્યો. સુરત ખાતે બધો જ માલ ઉતારી દીધો. વળતી વખતે ટ્રકમાં સુરતથી ૧૦ ટન માલ ભર્યો, જે સીધો પારડી ખાતે ખાલી કર્યો. પારડીથી વલસાડ, વલસાડથી નવસારી અને નવસારીથી સુરત સુધીનું અંતર અનુક્રમે ૧૨ કિ.મી., ૮૦ કિ.મી. અને ૬૦ કિ.મી. છે. કુલ ટન કિ.મી.ની ગણતરી કરો. ૩
- (ક) નીચેની માહિતી પરથી માલસામાન ફેરબદલી દર શોધો : ૨
- ૩.
- શરૂનો સ્ટોક ૧,૨૦,૦૦૦
 છેવટનો સ્ટોક ૮૪,૦૦૦
 ખરીદી ૩,૯૫,૦૦૦
 સામાન્ય રીતે સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન મૂ.કિ. + ૨૦% પ્રમાણે થાય છે.

- (૩) નીચેની વિગતો પરથી તમારે આર્થિક વરદી જથ્થો નક્કી કરવાનો છે. ૨
 અને વર્ષ દરમ્યાન કેટલીવાર ઓર્ડર મૂકવો પડશે ? તે પણ જણાવો.
 દ્વિમાસિક વપરાશ ..... ૧૫૦૦ એકમો
 એકમદીઠ પડતર..... રૂ. ૨૦૦
 દરેક વરદી મૂકવાનો ખર્ચ ..... રૂ. ૪૦૦
 એકમદીઠ વાર્ષિક સંગ્રહ ખર્ચ ૧૦%.

- ૨ ક્રિષ્ના મેન્યુ. કંપનીના ચોપડાઓ એપ્રિલ, ૨૦૧૦ના માસના આંકડાઓ ૧૨
 નીચે મુજબ રજૂ કરે છે :
 પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચ રૂ. ૧,૭૫,૦૦૦ છે કે, જે કારખાના પરોક્ષ
 ખર્ચના ૧૭૫% છે. વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ સિવાય વેચેલ માલની પડતર
 રૂ. ૫,૬૦,૦૦૦ છે.
 માલસામાન ખાતાવહી નીચે મુજબની શરૂની અને છેવટની બાકીઓ
 દર્શાવે છે.

વિગત	૧લી એપ્રિલ રૂ.	૩૦મી એપ્રિલ રૂ.
કાચો માલ	૮૦,૦૦૦	૧,૦૬,૦૦૦
ચાલુ કામ	૧,૦૫,૦૦૦	૧,૪૫,૦૦૦
તૈયાર માલ	૧,૭૬,૦૦૦	૧,૮૦,૦૦૦

- અન્ય માહિતી : રૂ.
 વેચાણ ખર્ચ ૩૫,૦૦૦
 વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ ૨૫,૦૦૦
 એપ્રિલ માસનું વેચાણ ૭,૫૦,૦૦૦

તૈયાર કરો :

- (૧) માલસામગ્રીની ખરીદીની કિંમત ગણવાની છે.
 (૨) જુદી-જુદી પડતર અને કમાયેલ નફો દર્શાવતું પડતરનું પત્રક.

અથવા

- ૨ હેતલ કંપની લિ.માં ત્રણ પ્રક્રિયા A, B અને Cના અંતે એક વસ્તુનું ઉત્પાદન ૧૨
 થાય છે. નીચેની માહિતી પરથી ત્રણેય પ્રક્રિયાના ખાતા તેમજ અસા. બગાડ ખાતું
 અને અસા. વધારા ખાતું તૈયાર કરો :

વિગત	પ્રક્રિયા-A	પ્રક્રિયા-B	પ્રક્રિયા-C
અન્ય માલસામાન, પ્રત્યક્ષ મજૂરી અને પરોક્ષ ખર્ચાનું પ્રમાણ	૫:૩:૨	૩:૨:૧	૨:૨:૧
સામાન્ય બગાડ (દાખલ કરેલા એકમોના)	૧૦%	૧૦%	૧૫%
બગાડની એકમદીઠ ભંગાર કિંમત	રૂ. ૧૦	રૂ. ૧૫	રૂ. ૨૦
પ્રક્રિયાના અંતે ઉત્પાદન (જે તે પ્રક્રિયામાં દાખલ કરેલા એકમોના ટકા)	૭૦%	૮૦%	૮૦%
એકમદીઠ ઉત્પાદન પડતર રૂ.	રૂ. ૧૫૦	રૂ. ૨૮૦	રૂ. ૩૬૦

પ્રક્રિયા-Aમાં એકમદીઠ રૂ. ૭૫ લેખે એકમો દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા.
તે પ્રક્રિયા-Bના અંતે ૬,૩૦૦ એકમો તૈયાર થયા.

૩ કૈવલ કોન્ટ્રાક્ટર્સની કરાર ખાતાવહીમાં તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૦ના રોજ કરાર નં. ૭૮૬ને લગતી નોંધોની તારવણી નીચે મુજબ છે :

	રૂ.
સીધો માલસામાન	૧,૬૦,૦૦૦
સ્ટોર્સમાંથી માલસામાન	૪૦,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૬૦,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	૪૦,૦૦૦
ફાળવેલા સ્થાપના ખર્ચા	૨૦,૦૦૦
પ્લાન્ટ (તા. ૧-૧-૨૦૧૦)	૧,૨૦,૦૦૦
(ખાસ પ્લાન્ટ રૂ. ૪૦,૦૦૦ સહિત)	
પેટા કરારની પડતર	૮,૦૦૦
ભંગારનું વેચાણ	૧૨,૦૦૦
વધારાની માહિતી :	
(૧) તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૦ના રોજ :	
ચઢેલી મજૂરી	રૂ. ૨૧,૬૦૦
ચઢેલ પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	રૂ. ૧૨,૦૦૦

- (૨) બિન પ્ર. કામની પડતર પ્રમાણિત કામના ૧/૧૦માં ભાગ જેટલી છે.
- (૩) તા. ૩૦-૬-૨૦૧૦ના રોજ રૂ. ૩૨,૦૦૦ની કિંમતનો પ્લાન્ટ રૂ. ૩૦,૮૦૦માં વેચવામાં આવ્યો.
- (૪) તા. ૩૦-૦૯-૨૦૧૦ના રોજ ખાસ પ્લાન્ટ આગથી સંપૂર્ણ નાશ પામ્યો હતો. વીમા કંપનીએ રૂ. ૧૬,૦૦૦નો દાવો મંજૂર રાખ્યો હતો.
- (૫) રૂ. ૮,૦૦૦ની કિંમતનો માલસામાન આગથી અંશતઃ નાશ પામ્યો હતો, જે રૂ. ૩,૨૦૦માં વેચવામાં આવ્યો હતો.
- (૬) તા. ૩૧-૧૨-૧૦ના રોજ જગ્યા પર માલસામાન રૂ. ૪,૦૦૦નો હતો.
- (૭) કરાર આપનાર પાસેથી પ્ર. કામના ૭૫% લેખે રૂ. ૩,૬૦,૦૦૦ રોકડા મળ્યા હતા.
- (૮) કરારની કિંમત રૂ. ૬,૦૦,૦૦૦ હતી.
- (૯) પ્લાન્ટ પર વાર્ષિક ૧૦% લેખે ઘસારો ગણવાનો છે.
- (૧૦) રોકડના ધોરણે ૩/૪ ભાગનો નફો નફા-નુકસાન ખાતે લઈ જાવ. કરાર ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

- ૩ પ્રકાશ કંપની લિ.ના તા. ૩૧-૩-૨૦૧૧ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે નાણાકીય હિસાબોમાંથી નીચે મુજબની માહિતી મળી છે :

રૂ.

વપરાયેલ કાચો માલ	૪,૨૦,૦૦૦
મજૂરી	૧,૮૦,૦૦૦
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા	૧,૫૦,૦૦૦
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા	૧,૩૫,૦૦૦
વેચાણ-વિતરણ પરોક્ષ ખર્ચા	૬૦,૦૦૦
માંડી વાળેલ પ્રા. ખર્ચા	૮૦,૦૦૦
ઘાલખાધ	૫૨,૫૦૦
તૈયાર માલનો શરૂનો સ્ટોક (૫૦૦ એકમો)	૩૦,૦૦૦
તૈયાર માલનો છેવટનો સ્ટોક (૫૦૦ એકમો)	૪૮,૭૫૦
વેચાણ (૮,૦૦૦ એકમો)	૧૦,૫૦,૦૦૦
વ્યાજ મળ્યું	૫,૨૫૦
ભાડું મળ્યું	૬,૦૦૦

પડતરના હિસાબોમાંથી નીચે મુજબની માહિતી મળી છે :

- (૧) કાચો માલ અને મજૂરીના ખરેખર ખર્ચા ધ્યાનમાં લેવાના છે.
- (૨) કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા મજૂરીના ૮૦% લેખે ગણવાના છે.
- (૩) વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા કારખાના પડતરના ૨૦% લેખે.

- (૪) વેચાણ-વિતરણ ખર્ચા વેચેલ એકમદીઠ રૂ. ૪=૫૦ લેખે ગણવામાં આવે છે.
- (૫) તૈયારમાલનો શરૂ સ્ટોક એકમદીઠ રૂ. ૭૦ લેખે ગણવામાં આવે છે.
- (૬) તૈયાર માલનો આખર સ્ટોક વર્ષ દરમ્યાન થયેલ ઉત્પાદનનો એક ભાગ છે.

તૈયાર કરો :

- (૧) પડતરનું પત્રક
- (૨) નાણાકીય હિસાબો
- (૩) નફો કે ખોટનું મેળવણી પત્રક.

૪ નીચેની માહિતી બે જુદાં-જુદાં વાહનો A - GJ-21-2622 અને ૧૨
 B - GJ-21-1314 ને લગતી છે. ટન કિ.મી. દીઠ પડતરની ગણતરી કરો.
 (વાર્ષિક ધોરણે ગણો.)

વિગત	વાહન-A GJ-21-2622	વાહન-B GJ-21-1314
વાહન દોરે છે. (વાર્ષિક કિ.મી.)	૧૫,૦૦૦	૬,૦૦૦
કિ.મી. દીઠ ટન	૬ ટન	૪ ટન
વાહનની કિંમત (રૂ.)	૨,૫૦,૦૦૦	૧,૫૦,૦૦૦
લાયસન્સ ફી (વાર્ષિક રૂ.)	૭,૫૦૦	૭,૫૦૦
વીમો (વાર્ષિક રૂ.)	૭,૦૦૦	૪,૦૦૦
ગેરેજ ભાડું (વાર્ષિક રૂ.)	૬,૦૦૦	૫,૦૦૦
પગાર અને નિરીક્ષણ (વાર્ષિક રૂ.)	૬૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦
ડ્રાઈવરનો પગાર (કલાક દીઠ)	૪૦	૪૦
ડિઝલનો ખર્ચ-લિટરદીઠ રૂ.	૫૦	૫૦
લિટરદીઠ માઈલેજ (કિ.મી.)	૨૦ કિ.મી.	૧૫ કિ.મી.
કિ.મી. દીઠ સમારકામ ખર્ચ રૂ.	૨.૦૦	૧.૭૫
કિ.મી. દીઠ ટાયર ખર્ચ રૂ.	૨.૦૦	૧.૮૦
અંદાજીત આયુષ્ય (કિ.મી.)	૧,૦૦,૦૦૦	૭૫,૦૦૦
લુબ્રિકન્ટ ઓઈલ (કિ.મી. દીઠ) રૂ.	૦.૨૦	૦.૧૫
પરચુરણ ખર્ચ (વાર્ષિક) રૂ.	૧,૫૦૦	૧,૨૦૦

મૂડી રોકાણ પર વાર્ષિક ૧૦% લેખે વ્યાજ ગણવાનું છે. દરેક વાહન સરેરાશ કલાકદીઠ ૨૦ કિ.મી. ચાલે છે.

અથવા

૪ નિસર્ગ લિ.માં લગભગ બધું જ કામ એક સરખા પાંચ યંત્રો દ્વારા કરવામાં આવે છે. એ કારખાનાનો વાર્ષિક ખર્ચ નીચે મુજબ છે :

રૂ.

- (૧) ભાડુ અને કરવેરા (યંત્રે રોકેલી જગ્યાના પ્રમાણમાં) ૧૦,૦૦૦
- (૨) દરેક યંત્રનો ઘસારો ૬૦૦
- (૩) પાંચ યંત્રોનું સમારકામ અને નિભાવ ખર્ચ ૨,૦૦૦
- (૪) વપરાયેલા પાવર યુનિટ દીઠ રૂ. ૧.૦૦ લેખે ૬૦,૦૦૦
- (૫) વીજળી-દિવાબત્તી માટે ૨,૦૦૦
- (૬) કામદારને મજૂરી પાંચ યંત્રો માટે, બે કામદારોનો પગાર દરેકને માસિક રૂ. ૨,૦૦૦ લેખે ..... ૪,૦૦૦.
- (૭) સુપરવિઝન પાંચ યંત્રો માટે એક સુપરવાઈઝર છે, જેનો કુલ પગાર માસિક ૩,૦૦૦ છે.
- (૮) પરચુરણ માલસામગ્રી ૫૦૦
- (૯) ભાડા ખરીદ હપતો (રૂ. ૫૦૦ વ્યાજ સહિત) ૨,૫૦૦
- (૧૦) યંત્રોમાં ક્લાકદીઠ ૧૦ યુનિટ પાવરનો વપરાશ છે. ઉપરની વિગતો પરથી યાંત્રિક ક્લાક દર શોધો.

૫ (અ) અતુલ કંપની લિ.ના વસ્તુ 'અ'ના એકમદીઠ પ્રમાણ મજૂર કલાકો અને પ્રમાણ મજૂરી દર નીચે મુજબ છે :

મજૂર	કલાકો	ક્લાકદીઠ દર રૂ.	કુલ રૂ.
કુશળ કારીગર	૧૦	૩.૦૦	૩૦.૦૦
અર્ધ-કુશળ કારીગર	૦૮	૧.૫૦	૧૨.૦૦
બિન-કુશળ કારીગર	૧૬	૧.૦૦	૧૬.૦૦
			૫૮.૦૦

વસ્તુ 'અ'ના ખરેખર ઉત્પાદન ૧,૦૦૦ એકમો થયા હતા. જેના ખરેખર કલાકો અને ખરેખર મજૂરી નીચે મુજબ છે :

કારીગર	કુલ કલાકો	કુલ રૂ.
કુશળ કારીગર :	૮,૦૦૦	૩૬,૦૦૦
અર્ધ-કુશળ કારીગર :	૮,૪૦૦	૧૨,૬૦૦
બિન-કુશળ કારીગર :	૨૦,૦૦૦	૧૮,૦૦૦

ઉપરની માહિતી પરથી ગણતરી કરો :

- (૧) મજૂરી ખર્ચ વિચલન
- (૨) મજૂરી દર વિચલન
- (૩) મજૂરી કાર્યક્ષમતા વિચલન.

(બ) ધૂવિ કંપની લિ. દ્વારા જોબ નં. 444 અંગે નીચેની માહિતી પ્રાપ્ત થઈ છે : ₹

માલસામાન ..... રૂ. ૫૨,૦૦૦

મજૂરી :

વિભાગ-૧ : ૧૮૦ કલાકો, કલાકદીઠ રૂ. ૩૦ લેખે

વિભાગ-૨ : ૧૨૦ કલાકો, કલાકદીઠ રૂ. ૫૦ લેખે

વિભાગ-૩ : ૬૦ કલાકો, કલાકદીઠ રૂ. ૨૦ લેખે

ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા :

વિભાગ-૧ : રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦, જે ૫,૦૦૦ સીધા મજૂર કલાકો માટે છે.

વિભાગ-૨ : રૂ. ૮૦,૦૦૦ જે ૩,૦૦૦ સીધા મજૂર કલાકો માટે છે.

વિભાગ-૩ : રૂ. ૪૦,૦૦૦ જે ૨,૦૦૦ સીધા મજૂર કલાકો માટે છે.

સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા :

૧૦,૦૦૦ કલાકો માટે રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦

તમારે જોબ નં. ૪૪૪ની પડતર ગણવાની છે. અને વેચાણ કિંમત પર ૨૫% નફો મળે તે રીતે જોબની વેચાણ કિંમત શોધવાની છે.

અથવા

૫ (અ) વિરાજ સિલ્ક મિલ્સ લિ.ના કર્મચારી વિભાગમાંથી નીચેની માહિતી મળે છે. તેના પરથી :

(૧) નવા નિમાયેલા કામદારોને આધારે

(૨) છૂટા થયેલા કામદારોને આધારે

(૩) સમકક્ષ વાર્ષિક દરના આધારે

મજૂર ફેરબદલીની ગણતરી કરો.

તા. ૧-૪-૧૦ના રોજ કામદારોની સંખ્યા ૪,૩૮૦

તા. ૩૦-૪-૧૦ના રોજ કામદારોની સંખ્યા ૩,૭૨૦

એપ્રિલ ૨૦૧૦ માસ દરમ્યાન :

રાજીનામુ આપી છૂટા થયેલા કામદારોની સંખ્યા ૩૮૦

નિવૃત્ત થયેલા કામદારોની સંખ્યા ૪૬૦

બરતરફ થયેલા કામદારોની સંખ્યા ૩૨૦

નવા નિમાયેલા કામદારોની સંખ્યા ૫૦૦

(નવા નિમાયેલા પૈકી ૧૪૦ કામદારો વિસ્તરણ યોજના હેઠળ નિમાયેલા છે.)

- (બ) માલ મેળવતા લાગતો સમય ૩ થી ૫ દિવસ દૈનિક વપરાશ ૬
૨૦૦ થી ૮૦૦ એકમો આર્થિક વરદી જથ્થો, પુનઃ વરદી સપાટીના ૮૦%
ગણતરી કરો :
- (૧) પુનઃ વરદી સપાટી
(૨) લઘુત્તમ સપાટી
(૩) ગુરુત્તમ સપાટી
(૪) સરેરાશ સપાટી (આર્થિક વરદી જથ્થાને આધારે)
(૫) સલામતી જથ્થો.

- ૬ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૨
- (૧) પડતરનું એકમ અને પડતર કેન્દ્ર
(૨) મજૂરી દર નક્કી કરવાના સિદ્ધાંતો
(૩) જોબ પડતર પદ્ધતિના ફાયદાઓ
(૪) સામાયિક ગણતરી
(૫) પ્રમાણ પડતર પદ્ધતિનું મહત્ત્વ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction No. 1 of Page No. 1.
(2) Q. No. 1 is **compulsory**.
(3) Answer six questions including Q No. 1
(4) Show your necessary calculations.

- 1 (a) Manhar has taken 72 hours to complete a job. The 3
wage rate per hour is Rs. 10. If he has received Rs. 864
as total wages according to Rowan plan, what would be the
amount of wages earned by him according to Halsey Plan.
- (b) A truck started its journey from Pardi to Surat with 3
a load of 20 tonnes of goods. 5 tonnes were unloaded at
Valsad and a fresh load of 3 tonnes was loaded. 8 tonnes
were unloaded at Navsari. It was fully unloaded at Surat.
On its return journey it started with 10 tonnes from Surat
directly to Pardi and it was fully unloaded. The distance
between Pardi to Valsad, Valsad to Navsari and Navsari
to Surat, 12 kms, 80 kms and 60 kms respectively.
Calculate total tonnes kms for the above journey.

- (c) From the following information find out material turnover rate : 2

Opening stock ..... Rs. 1,20,000

Closing stock ..... Rs. 84,000

Purchase of material ..... Rs. 3,95,000

Generally stock are valued at cost price plus (+) 20%

- (d) From the following data, you are required to determine E.O.Q. and also state how many times during the year order should be placed : 2

Bi-monthly consumption ..... 1500 units

Cost per unit ..... Rs. 200

Cost of placing an order ..... Rs. 400

Per unit cost of annual storage expenses 10%.

- 2 The books of Krishna Manufacturing Co. present the following data for the month of April 2010 : 12

Direct labour cost Rs. 1,75,000 being 175% of works overheads. Cost of goods sold excluding administrative expenses Rs. 5,60,000.

Inventory accounts showed the following opening and closing balances :

<i>Particular</i>	<i>April 1st</i> <i>Rs.</i>	<i>April 30</i> <i>Rs.</i>
Raw Materials	80,000	1,06,000
Work-in-Progress	1,05,000	1,45,000
Finished goods	1,76,000	1,90,000

Other data are : *Rs.*

Selling expenses 35,000

Administrative expenses 25,000

Sales for the month 7,50,000

You are required to :

- (i) Compute the value of materials purchased
(ii) Prepare a statement showing the various elements of cost and also the profit earned.

OR

- 2 Hetal Co. Ltd. certain raw-materials passes through three process 'A', 'B' and 'C' and becomes finished goods :

From the following particular prepare all the process accounts and also prepare abnormal loss account and abnormal gain account.

<i>Particulars</i>	<i>Process</i>		
	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>
Ratio of other material, Direct labour and Overhead exp.	5:3:2	3:2:1	2:2:1
Normal Wastage (of input units)	10%	10%	15%
Sales price of wastage (per unit)	Rs. 10	Rs. 15	Rs. 20
Output the end of process (input of the process)	70%	90%	90%
Production cost (per unit)	Rs. 150	Rs. 280	Rs. 360

The units introduced in process 'A' at Rs. 75 per unit were transferred into 6,300 units at the end of the process 'B'.

- 3 The following is the summary of entries in a contract ledger of 'Kaival' as on 31 December 2010 in respect of contract No. 786 : 12

	<i>Rs.</i>
Direct Materials	1,60,000
Materials from stores	40,000
Direct Wages	60,000
Direct Expenses	40,000
Establishment charges apportioned.....	20,000
Plant on Dt. 1-1-2010	1,20,000
(including special plant of Rs. 40,000)	
Cost of sub-contract.....	8,000
Sale of scrap	12,000

Additional Informations :

- (i) Accruals on 31st December 2010 were :
Wages .....Rs. 21,600
Direct expenses .....Rs. 12,000
- (ii) The cost of work uncertified was 1/10th of the certified work.
- (iii) On 30-6-2010 plant worth Rs. 32,000 was sold for Rs. 30,800.
- (iv) On 30-09-2010 the special plant was completely destroyed by Fire Insurance Company admitted a claim of Rs. 16,000.
- (v) Materials worth Rs. 8,000 were partly destroyed by fire. They were sold for Rs. 3,200.
- (vi) On 31.12.10 materials at side were Rs. 4,000.
- (vii) Cash received from the contractee was Rs. 3,60,000 being 75% of work certified.
- (viii) Contract price was Rs. 6,00,000.
- (ix) Depreciation on plant is to be calculated at 10% per annum.
- (x) Transfer 3/4 the profit on cash basis to P&L Account. Prepare contract No. 786 Account.

OR

3 The financial accounts of Prakash Co. Ltd. for the year **12**
ended on 31-3-2011 is as under :

To Raw materials consumed	4,20,000
To Direct Wages	1,80,000
To factory overhead expenses	1,50,000
To Administrative expenses	1,35,000
To Selling and Distribution expenses	60,000
To preliminary expenses written off	90,000
Bad Debts	52,500
Op. Stock of finished goods (500 units)	30,000
Closing stock of finished goods (500 units)	48,750
Sales (8,000 units)	10,50,000
Interest received	5,250
Rent received	6,000

Information received from cost accounts is as under :

- (i) Raw materials and wages are charged at actual cost.
- (ii) Factory overhead expenses are charged at 80% of wages.
- (iii) Administrative overheads are charged at 20% of factory cost.
- (iv) Selling and distribution expenses are charged at Rs. 4.50 per unit sold.
- (v) Op. stock of finished goods is valued at Rs. 70 per unit.
- (vi) Closing stock of finished goods is a part of production of the year

Prepare :

- (i) Cost sheet
- (ii) Profit and Loss Account
- (iii) Reconciliation statement of profit or loss.

- 4 From the following information relating to two different vehicles A - GJ-21-2622 and B - GJ-21-1314. Calculate the cost per tonne-km (Calculate per annum) : 12

<i>Particulars</i>	<i>Vehicle - A GJ-21-2622</i>	<i>Vehicle - B GJ-21-1314</i>
Vehicle run (annual kms.)	15,000	6,000
Per km. tonne	6	6
Cost of vehicle	Rs. 2,50,000	1,50,000
Licence fee (p.a)	Rs. 7,500	7,500
Insurance (p.a)	Rs. 7,000	4,000
Garage rent (p.a)	Rs. 6,000	5,000
Salary and Inspection (p.a)	Rs. 60,000	60,000
Driver's salary (per hour)	Rs. 40	Rs. 40
Cost of Diesel per liter	Rs. 50	Rs. 50
km. run per liter	20 kms.	15 kms.
Repair per km.	Rs. 2.00	Rs. 1.75
Depreciation of tyres per km.	Rs. 2.00	Rs. 1.80
Estimated life of vehicles (kms.)	1,00,000	75,000
Lubricants per km.	Rs. 0.20	Rs. 0.15
Miscellaneous exp. (p.a)	Rs. 1,500	Rs. 1,200

Interest charge at 10% p.a. on capital investment.
The vehicles run 20 km. per hour on an average.

OR

- 4 The following annual charges are incurred in respect of machine in 'Nisarg Limited', where work is done by means of five machines of exactly similar type and specification : 12
- (i) Rent and rates (space occupied by machine) ... Rs. 10,000
  - (ii) Depreciation on each machine's ..... Rs. 600
  - (iii) Repairs and maintenance for five machines .... Rs. 2,000
  - (iv) Power consumed as per metre
at Rs. 1.00 per unit ..... Rs. 60,000
  - (v) Electric charges for lighting ..... Rs. 2,000
  - (vi) Attendants : They are two attendants for
the five machines and they are each
paid Rs. 2,000 p.m. .... Rs. 4,000.
  - (vii) For the five machines there is one
supervisor who is paid Rs. 3,000 p.m.
  - (viii) Sundry supplies ..... Rs. 500.
  - (ix) Hire-Purchase Instalment payable for
the machine (idncluding
Rs. 500 as interest)..... Rs. 2,500
  - (x) The machine uses 10 units of powers per hour.
- Calculate the machine hour rate for the machine.

- 5 (a) The standard labour hours and rates of payment per article 'A' of Atul Co. Ltd. were as follows : 6

<i>Labour</i>	<i>Hours</i>	<i>Rate per hour (Rs)</i>	<i>Total (Rs)</i>
Skilled Labour	10	3.00	30.00
Semi skilled Labour	08	1.50	12.00
Unskilled Labour	16	1.00	16.00
			58.00

The actual production was 1,000

Article 'A' for which the actual hours worked and wages are given below :

<i>Labour</i>	<i>Total Hours</i>	<i>Total Rs.</i>
<i>Skilled Labour</i>	9,000	36,000
<i>Semi – skilled Labour</i>	8,400	12,600
<i>Unskilled Labour</i>	20,000	18,000

To calculate the above information

- (i) Labour cost variance
- (ii) Labour rate variance
- (iii) Labour Efficiency variance.

- (b) The following informations have been obtained from the costing records of Dhruvi Co. Ltd. is respect of Job No. 444. 6

Materials ..... Rs. 52,000

Wages :

Dept. X : 180 hours at Rs. 30 per hour

Dept. Y : 120 hours at Rs. 50 per hour

Dept. Z : 60 hours at Rs. 20 per hour

Variable Overheads :

Dept. X : Rs. 1,00,000 for 5,000 direct labour hours

Dept. Y : Rs. 90,000 for 3,000 direct labour hours

Dept. Z : Rs. 40,000 for 2,000 direct labour hours

Fixed Overheads :

Estimated Rs. 3,00,000 for 10,000 normal working hours.

Calculate the cost of Job No: 444 and also find the price to be charged so as to earn a profit 25% on selling price.

OR

- 5 (a) The following information available from the personnel department of Virag Silk Mills Ltd. Calculate labour turnover rate : 6

(i) By Replacement method

(ii) By separation method

(iii) Equivalent Annual labour turnover method

Number of workers on 1-4-2010 : 4380

Number of workers on 30-4-2010 : 3720

During the month of April 2010 :

Number of workers resigned..... 380
Number of workers retired..... 460
Number of workers dismissed 320
Number of workers newly appointed 500
(of which 140 workers were taken under expansion plan)

(b) Re-order period 3 to 5 days. 6

Daily consumption 200 to 800 units.

E.O.Q. 90% of re-order level

Compute :

- (i) Re-order level
- (ii) Minimum level
- (iii) Maximum level
- (iv) Average stock level (on the basis of EOQ)
- (v) Safety stock level.

6 Write short notes : (any **three**) **12**

- (i) Cost unit and cost centre
- (ii) Principles of Determining wage rate
- (iii) Benefits of job costing method
- (iv) Periodic Inventory
- (v) Important of standard costing.

_____